

Katrin Hochschuh & Adam Donovan

CURIOUS TAUTOPHONE – TENSOR FIELD ONTOLOGY

16. 5. – 29. 6. 2025
VAŠULKA KITCHEN BRNO

Kurátor / Curator: Ondřej Merta

Produkce a PR / Production and PR: Viktória Pardovičová, Jennifer Helia DeFelice

Administrace, fotodokumentace / Administration, photodocumentation: Tatiana Drgonec Dižová

Technická realizace / Technical realization: Kryštof Pátra, Ondřej Merta

Edukační program / Educational program: Gajane Achverdjanová

V roce 1944 provedli psychologové Heider a Simmel známý experiment, ve kterém ukázali, že lidé mají silnou tendenci hledat příběhy i tam, kde jsou jen jednoduché pohyby geometrických tvarů. Jinými slovy – dokážeme se emocionálně napojit i na neživé objekty.

Název *Tautophone* odkazuje na sluchové testy, které vymysleli psychologové Skinner, Rosenzweig a Shakow. Tyto testy připomínají slavný Rorschachův test s inkoustovými skvrnami, ale místo obrazů pracují se zvuky. Opakováním samohlásek se snaží vyvolat „skrytou řeč,“ která může být ukrytá hluboko v mysli posluchače. Už samotný pojem *Tautophone* naznačuje určitou zvědavost – jakoby tento zvláštní stroj chtěl zkoumat svět kolem sebe a učit se mu rozumět.

Tensorová pole jsou vizuální složkou instalace. Vytvářejí proměnlivé světelné obrazce, které reagují na okolí – jako kdyby se samy přizpůsobovaly. Směrový zvuk, který *Tautophone* používá, je založený na vyzařování ultrazvukových vln s vysokou hladinou akustického tlaku, čímž vytváří nečekané sluchové efekty, které mohou působit až halucinačně. Tyto zvláštní zvukové vjemy otevírají naši představivost a zintenzivňují vnímání prostoru.

Instalace *Curious Tautophone – Tensor Field Ontology* se symbolicky zabývá tím, co spojuje realitu s našimi představami. Robot v ní funguje jako prostředník – jako nástroj, který pomáhá znovu propojit naše vnímání světa s technologií, která nás obklopuje.

Ve středu instalace stojí robot otáčející reproduktorem kolem dvou os. Z tohoto pohybu vzniká proud světla a zvuku, který se šíří prostorem jako vír. Návštěvníci jsou do této vířivé sochy vtaženi a ocitají se uvnitř měnícího se zvukového i vizuálního zážitku.

V těchto chvílích může vzniknout zvláštní intimní propojení mezi člověkem a strojem – tiché porozumění mezi lidským podvědomím a robotem. Přestože robot vůbec nepřipomíná člověka, právě on je zdrojem této až transcendentální situace. *Curious Tautophone* je současně umělecký objekt, hudební nástroj i prostředek pro zkoumání vztahu mezi vědou, technikou a lidským vnímáním.

/

Curious Tautophone – Tensor Field Ontology
Robotická zvuková socha a responzivní projekce
Rozměry: 60 x 60 cm (robot) s variabilní projekcí (2017)

/

In 1944 two psychologists Heider and Simmel revealed in their seminal experiment, that humans have a pronounced tendency to impose narrative meaning even in the presence of simple animations of geometric shapes, so the human have capability to feel attachment to inanimate objects.

The name Tautophone derives from projective auditory tests developed by psychologists Skinner, Rosenzweig and Shakow that can be understood as a form of Auditory Rorschach Inkblot where a sequence of vowels was repeated in an attempt to trigger latent speech hidden in the listener's psyche. The curious aspect of the name induces a sense of the Tautophone's motivation to explore its surroundings and to learn.

Tensor fields expresses the mathematical representation of the visual environment creating a different kind of adapting and continually changing set of inkblots of light. Using the physical phenomena of directional sound using ultrasound waves at high acoustic pressure levels as a medium of robotic expression, the unusual, even uncanny nature of hearing these auditory hallucinations opens the observers perceptual engine and intensifies the multitude of subliminal stimuli.

Finally Curious Tautophone – Tensor Field Ontology deals with the basic structures that are connecting reality and possibility, the role of the robot being to recalibrate the cognitive tissue that binds man and machine.

A field of light moving simultaneously with a beam of sound, both emanated from one source, a shiny metal tripod robot that is spinning a speaker around two axes. Like a swirl of sound and light the visitor is drawn into the piece with all his senses and finds himself enveloped in a transforming spatial sound sculpture.

A moment of precious intimacy is created and a door between the subconsciousness of the visitor and the robotic machine is opened, both aurally and visually. The decidedly non-anthropomorphic robot is the source of this transcendent atmosphere and shows that the Curious Tautophone is as much an apparatus of art as it is a tool for music and an instrument for psychology and physics.

/

Curious Tautophone – Tensor Field Ontology
Media: Robotic sound sculpture and responsive projection
Dimensions: 60 x 60 cm (robot) with variable projection (2017)

vasulkakitchen.org

VAŠULKA
KITCHEN
BRNO

Dům umění
House of Arts

 MINISTERSTVO
KULTURY

B | R | N | O |

Výstava se koná za finanční podpory statutárního města Brna a Ministerstva kultury České republiky. / The exhibition was made possible through the generous financial support of the Statutory City of Brno and the Ministry of Culture of the Czech Republic.